

3. sønd. etter Påskedagen 2021- Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 100; Jes 40:25-31; 1. Pet 2:11-20, Joh.16:16-22

SORGEN SKAL BLI TIL GLEDE.

«Også dere er engstelige nå. Men jeg skal se dere igjen, og hjertet deres skal glede seg, og ingen skal ta gleden fra dere.»

Hva slags glede er det Jesus her taler om? Når alt blir vanskelig, når mørket rår, når ensomheten setter inn, når sorgen slår rot, da er det vel ikke tid for å snakke om glede?

Men i sin tale til disiplene skjærtorsdag, dagen før langfredag sier Jesus: *«Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Dere skal gråte og klage, men verden skal glede seg. Dere skal sørge, men sorgen skal bli forvandlet til glede.»* Disiplene fikk kjenne på sorgen, gråten og klagen etter Jesu død. Jesu fiender triumferte og latterliggjorde Jesus og hans disipler. De var redde og samlet seg bak stengte dører. De forstod lite eller ingen ting og sorg og fortvilelse preget de sterkt. Løftet de hadde fått av Jesus, *«men sorgen skal bli forvandlet til glede»*, var glemt. Jesus hadde sagt at han skulle stå opp igjen fra graven: *«Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg.»* men disiplene var like forvirret: *«Hva mener han med å si: `Om en liten stund ser dere meg ikke lenger, men om en liten stund igjen skal dere se meg` og: `Jeg går til Far»? Da svarer Jesus: «Når en kvinne skal føde, er hun engstelig, for hennes time er kommet. Men når barnet er født, har hun glemt smertene i sin glede over at et menneske er kommet til verden. Også dere er engstelige nå. Men jeg skal se dere igjen, og hjertet deres skal glede seg, og ingen skal ta gleden fra dere.»*

Denne prekenen vil jeg bruke på ordet GLEDE.

Jesus gir her disiplene sine et stort løfte: *«ingen skal ta gleden fra dere»*.

1. Å ha sin glede i Gud.

GLEDE er ett av Bibelens hovedord. Ca 350 ganger finner vi det brukt i Bibelen.

I Salmenes bok finner vi mange og sterke uttrykk for å ha sin glede i Gud. Fellesskapet med Gud er selve gleden. *«Jeg vil glede og fryde meg i deg. Jeg vil lovsynge ditt navn, du Høyeste.»* Sal 9,3. Gleden springer ikke ut fra meg selv, men i det å være nær Gud, under hans beskyttelse. Gleden er å nyte godt av Guds barmhjertighet og trofasthet. Mennesket var skapt i Guds bilde, og her i Edens hage var de tett på Gud sin Skaper. Adam og Eva hadde en åpen og god relasjon til sin Skaper. De var trygge og gledet seg over fellesskapet. Så kommer synden inn og river ned forholdet til Gud. De ble en uopprettelig skade. Syndefallet førte til at menneskene fikk vennskap med Satan og ble Guds fiender. Men Gud hadde ikke til hensikt å gi opp sin kjæreste skapning. Fra før verden ble til var det lagt en frelsesplan. Gud blir menneske og gjør opp for synden for oss. Han tilgir oss våre synder og i Salmenes bok finner vi mange eksempler på glede over denne frelsen. Sal 31,8 sier det slik: *«Jeg vil juble av glede over din godhet, for du har sett min nød, du kjenner min trengsel.»* Bibelen er frelseshistorie, fortellingen om hvordan Gud gjenoppretter forholdet til sin ypperste skapning. Gud glemmer oss ikke. Han ser oss i vår nød og trengsel. Dette fyller salmisten med glede. Sal 32,7: *«Du er mitt skjulested, du verner meg mot nød, med frelsesjubel omgir du meg. Sela»*.

2. Å ha sin glede i Guds ord.

I salmene ser vi at den troende gleder seg også over Herrens lov. *«Salig er den ... som har sin glede i Herrens lov og grunner på hans lov dag og natt. Han er lik et tre plantet ved rennende vann. Det gir frukt i rett tid, og løvet visner ikke.»* Sal 1,1f. Guds lov eller Guds ord er Gud selv. Å ha sin glede i Herren er også ha sin glede i Guds ord. Du leser, du hører, du tenker på det, du trøstes av det. Det er som en elv som renner forbi, du tar og drikker når du er tørst. Denne gleden over å høre Guds ord, bo i ordet gir frukt i rett tid. Frukten er gleden og freden, håpet og trøsten i livets strid.

3. Å ha sin glede i skapelsen og i Skaperen

Jeg elsker våren. Jeg går en runde hver dag i hagen og hilser blomst for blomst velkommen fra vinterdvalen, et under som kommer opp av den svarte jorda. Jeg lytter til humla som summer rundt og til fuglene som priser lyset og våren med sin gledessang. Slik gleder vi oss over Gud, vår skaper, ved å glede oss over det han har skapt. *«Israel skal glede seg over sin skaper, Sions barn juble for sin konge! 3 De skal prise hans navn med dans, spille for ham på trommer og lyre. 4 For Herren gleder seg over sitt folk, han smykker de hjelpeløse med frelse.»* Sal 149,2-4 Alle virkemidler tas i bruk for å uttrykke gleden som dans, musikk, sang for å ære kongenes konge, Gud vår var og skaper. Vår glede, gleder også Gud. Gud gjør det han aller helst vil: *«han smykker de hjelpeløse med frelse»*. Det er ingen ting som gleder og ærer Gud mer enn at vi kommer til han og ber om syndenes forlatelse.

4. Gleden i Herren er vår styrke.

Profetene Nehemja sier *«Vær ikke bedrøvet! For gleden i Herren er deres styrke.»* (Neh 8,10) Ekte kristen livsglede er ikke en svakhet og noe som skal undertrykkes, det er en styrke. Den skiller seg fra verdens gleder som har utgangspunkt i menneskets begjær og nytelse, det er en kortvarig glede og

avslører svakhetene i oss og varer en kort tid. En må stadig gå på jakt etter nye opplevelser og nytelser for å holde gleden vedlike. Nei, løft blikket for du er elsket av himmelens og jordens Herre. Vi gleder oss i fest og hverdag i Herren, vår Far og skaper. Ved Jesus Kristus eier jeg en god samvittighet. I Ham er det ingen fordømmelser eller anklagelser. Det gir mot, kraft og styrke for gleden har sin årsak i Herren og ikke i meg selv. Denne gleden kan ingen ta fra meg. *«Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja, til evig tid.»*

5. Gleden og fellesskapet med Kristus.

Gjennom hele NT synges det en gledens tone. Jesus sier om seg selv at Han er vintreet, vi er greinene. Det er bare ved å være i ham at vi kan bære frukt og uten han kan vi ikke gjøre noen ting. *«Hvis dere blir i meg og mine ord blir i dere, be da om hva dere vil, og dere skal få det. For ved dette blir min Far æret, at dere bærer mye frukt og blir mine disipler.»* Så fortsetter han: *«Dette har jeg sagt dere for at min glede kan være i dere og deres glede kan bli fullkommen.»* (Joh. 15) En fullkommen glede har vi i fellesskapet med Jesus. Desto tettere vi er på Jesus og på ordet om han og lever nær han og i hans ord, desto mer fullkommen blir gleden. Når vi plages av mismot, fortvilelse og synden som lever i oss, handler det ikke om å trekke seg tilbake for å få kontroll og så komme til Jesus. Det handler om å komme til Jesus så fort som mulig med alt som tynger. Vi må høre ordet, ta til oss av sakramentet. Fortelle han hvordan vi har det, og ta imot hans nåde og omsorg. Det er veien til den fullkomne glede. En gang skal vi alltid få være der han er. Gleden i fullt mål bevares gjennom fellesskapet med Jesus og i fellesskapet til hverandre. Vi er grenene på det samme vintreet, Jesus Kristus.

6. Jesu budskap var et gledesbudskap.

Jesus sammenligner seg selv med at han er brudgommen og vi er gjestene. *«Kan vel bryllupsgjestene sørge så lenge brudgommen er hos dem?»*. Matt 9,15 Kilden til Jesu glede var det fullkomne fellesskap med Faderen. Dette fellesskap hadde også menneskene med Gud før syndefallet. Men Jesus syndet ikke. Han hadde som oppgave å fullføre Faderens frelsesplan for oss alle. *«Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle få Guds rettferdighet»* 2 Kor 5,21 Julenatt forkynte engelen for hyrdene: *«Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket.»* Luk 2,10 Dette budskapet kaller vi et evangelium som jo betyr gledens budskap. Ordet evangelium ble brukt som en sammenfatning av alt det Jesus sa. Han dro omkring og underviste og forkynte evangeliet. I Mark 16,15 sender Jesus ut sine disipler med ordene: *«Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet for alt som Gud har skapt!»* Gjennom hele sitt liv forkynte Jesus gledens budskap. Vi skal også få bære ut evangeliet, gledens budskap, til alle vi møter. Det gjør vi ved å vise glede og kjærlighet til våre medmennesker og fortelle de om Jesus.

7. Guds rike et gledens rike.

Jesus sammenligner Guds rike med et gjestebud og et bryllup, en stor gledesfest. *«Salige er de som er innbudt til Lammets bryllupsmåltid.»* Åpb. 19,9. På Jesu tid var det å bli bedt til bryllup noe av det største en fikk være med på. Det var jubel, dans, musikk, sang og så all den gode maten og godt drikke. Det var som en drøm. Gjøkalven var tatt vare på helt til dette måltidet. I bryllupet i Kanaan var det nesten katastrofe da de gikk tom for vin, men Jesus gjorde under og stemningen steg over vinen som ble satt fram. Dette er Guds rike. Da den fortapte sønnen kom hjem blir faren så glad at han lager fest. De skulle kle han opp i de fineste klærne, hente gjøkalven for nå skulle alt det beste fram på bordet. *«For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen. Og så begynte festen og gleden.»* Luk 15,22ff Jesus forteller også en lignelse om sauene som var tapt og funnet igjen. Da ble det også fest: *«Gled dere med meg, for jeg har funnet igjen den sauene som var kommet bort.»* Luk 15: 5ff. Jesus fortsetter med å si: *«På samme måte blir det større glede i himmelen over én synder som vender om.»* Å feire gudstjeneste er en fest med glede, lovsang, jubel og det glade budskap, evangeliet. Her serveres både mat og drikke. Maten er det levende Guds ord som setter syndere i frihet. I skriftemålet får du avløsning for syndene og i nattverden feirer vi Jesu død og oppstandelse med hans legeme og blod. Og himmelen er med på festen og utviser stor glede hver gang en synder klynger seg til evangeliet. For en trøst.

8. Gleden er Åndens frukt.

På tross av at Jesus forkynte gleden, var apostlene preget av sorger og bekymringer. Men da Ånden ble utgytt på pinsedagen springer frimodigheten, håpet og gleden ut i full blomst. De har fått innsikt og delaktighet i Kristi frelsesverk. Gleden blir et kjennetegn for de første kristne: *«Hver dag holdt de trofast sammen på tempelplassen, og i hjemmene brøt de brødet og spiste sammen med oppriktig og hjertelig glede.»* Apg 2,46. Når disiplene reiste rundt og forkynte evangeliet skapes det glede. Da Paulus og Silas forkynte i fengslet og fangevokteren ble omvendt tok han med alle hjem og gav de mat: *«og han gledet seg sammen med hele sitt hus over å ha fått troen på Gud.»* Etter at Peter og noen andre apostler ble arrestert og pisket, står det om dem da de ble satt fri: *«De forlot Rådet og gledet seg over at de var funnet verdige til å bli vanæret for Navnets skyld.»* Apg 5,41. Bibelen viser oss igjen og igjen at denne gleden er helt unik. Den overgår alt. Paulus sier om Guds rike i Rom 14,17: *«For Guds*

rike består ikke i mat og drikke, men i rettferdighet, fred og glede i Den hellige ånd.» Gleden er Åndens frukt sammen med kjærlighet, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet ifølge Gal 5,22. Vi møter trengsler og lidelser her i verden. Når vi ser i oss selv finner vi ingen glede. Vi har ingenting å rose oss av. Loven viser oss at i oss bor det ingenting godt som vi kan glede oss over. Men gleden vi her har talt om handler ikke om hva vi føler i oss selv, men ha som er i Guds hjerte. Det er fullt av nåde og sannhet og kjærlighet til oss. Det fyller oss med glede og trøst. Ingen kan ta fra oss gleden over å få være et Guds barn for Jesu skyld. «Jeg er blitt rikelig trøstet og har overflod av glede, midt i all vår nød.» sier Paulus i 2. Kor 7,7. Og Peter som også hadde erfaringer med nederlag og lidelser sier: «Gled dere jo mer dere får del i Kristi lidelser, så dere også kan juble av glede når han åpenbarer seg i sin herlighet.» 1 Pet 4,13 Kristendom er glede. Det er håpet om Guds herlighet. Vi vandrer mot Lammets seiersfest og skal engang få se Ham som han er. «Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» Åp 21,4. Gleden overtar og blir vedvarende. Fellesskapet med Gud gir en fullkommen glede også her i tiden. Paulus sitter i fengsel og skriver sitt gledesbrev til filipperne: «Gled dere alltid i Herren! Igjen vil jeg si: Gled dere! 5 La alle mennesker få merke at dere er vennlige. Herren er nær. 6 Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk. 7 Og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus.» Fil 4,4-7

GLEDEN er framtrepende og gjennomgående i hele Bibelen. Vi har kanskje vært for forsiktig med å forkynne og uttrykke denne gleden. Det er liksom en er redd det skal bli for lettsindig og så blander en det sammen med verdens glede som er noe annet. Men her taler vi om den gleden som oppstår i møte med gledens budskap, evangeliet. Det er noe som fyller en, en ny måte å være på og leve på. Det er ikke en glede en arbeider fram mot som et begjær en vil oppnå. Nei gleden er en tilstand som varmer, lyser, gir og som skapes av evangeliet. Det er et paradoks at det motsatte av gledesyringer har blitt sett på som mer gudfryktig. Jubelrop og gledes rop, blir i pietismens ramme sett på nesten som noe ugudelig. Idealet blir nesten klosterets ideal, der smil og latter ikke hører hjemme i Guds hus. Sal 8,3 «Fra småbarns og spedbarns munn har du reist et vern mot dem som står deg imot, for å gjøre ende på fienden og hevneren.» Jesus sier det slik i Matt 21,16 da fariseerne klaget over barna som ropte høyt i helligdommen: «Hosianna Davids Sønn» «Har dere aldri lest: Fra småbarns og spedbarns munn har du latt lovsang lyde!» Lovsangen er et vern mot vår onde fiende.

Fra sorg til glede. Kristus er sannelig oppstanden.

Jesu oppstandelse gjør at jeg som kristen har en glede som varer evig. Ingen skal ta denne gleden fra dere sier Jesus til oss i dag. «Vær alltid glade! 17 Be uten opphold! 18 Takk for alt! For dette er Guds vilje for dere i Kristus Jesus.» 1 Tess 5,16-18

Amen.